

- 59 sager blev omgjort, og dermed fik kommunen at vide, at dens tilbud ikke fuldt ud dækkede den pågældende elevs behov.
- 93 sager fik ikke medhold, og forældrene fik dermed afvist deres klage. En del af disse forældre kan så vælge at benytte sig af det frie skolevalg.
- 10 sager blev hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Det skal bemærkes, at der er et fald i det antal af klager, hvor klagenævnet har omgjort kommunens afgørelse. I 2007 var der tale om 67 pct. af de realitetsbehandlede klager, mens det i 2008 kun drejer sig om 43 pct. Dette tyder på, at kommunerne i højere grad giver elever kvalificerede og tilstrækkelige specialundervisningstilbud i folkeskolen.

3.3. *Udviklingen for specialundervisning for voksne*

Det er vurderingen i de regionale udviklingsråd, at kommunernes tilbud om specialundervisning for voksne ikke har ændret sig nævneværdigt siden 2007. Hovedparten af kommunerne har oplyst, at de ikke har gennemført ændringer inden for området. Et mindre antal kommuner, der har planlagt eller gennemført ændringer på området, har haft særlig fokus på ændring af visitationsproceduren. De fleste kommuner har ønsket at højne kvaliteten i tilbuddet og øge kapaciteten af den kompenserende specialundervisning, men for enkelte kommuner har opnåelse af besparelser også haft betydning.

Hovedparten af kommunerne tilbyder specialundervisning for voksne i samarbejde med andre kommuner, eventuelt kombineret med tilbud i egen kommune.

Flere kommuner bemærker, at opgaven rent administrativt er arbejdskrævende for kommunen, selv om oprettelse af visitationsudvalg og ændring af visitationsprocedure har lettet arbejdet. Tilbuddet om specialundervisning skal dog alene gives, hvis der ikke kan gives et relevant tilbud med samme formål efter anden lovgivning.

3.3.1. *Statistik vedrørende specialundervisning for voksne*

Den seneste landsdækkende opgørelse af deltagertallet i specialundervisning for voksne blev foretaget ved amternes kortlægning af området i 2005, hvor amterne oplyste, at der i 2004 var ca. 113.000 deltagere, heraf ca. 57 pct. med hørevanskeligheder, ca. 13 pct. med synsvanskeligheder og ca. 8 pct. med tale-, stemme-

og sprogsvækkigheder. Der foreligger ikke senere opgørelser, men UNI-C, Statistik & Analyse, forventes at offentliggøre en statistik for aktiviteterne i 2008 på området ultimo 2009.

Udviklingsrådenes redegørelser viser en stigning i kommunernes opgørelser af antallet af deltagere i langt de fleste typer tilbud fra 2007 til 2008. Der er imidlertid stor forskel på udviklingen i de enkelte kommuner. Opgørelserne viser samlet set en overvægt af deltagere med hørevanskeligheder samt tale-, stemme- og sprogsvækkigheder, hvilket erfaringsmæssigt også udgør de største deltagergrupper sammen med personer med synsvanskeligheder. Opgørelserne er imidlertid behæftet med usikkerhed, da det har vist sig vanskeligt at få indsamlet oplysninger på området. Mange kommuner har således oplyst, at der pt. ingen valid statistik findes på området for specialundervisning for voksne, hvorfor antallet af deltagere ikke kan opgøres præcist.

3.3.2. *Ventetider til specialundervisning for voksne*

Hovedparten af kommunerne melder ikke om nævneværdig ventetid, og det er udviklingsrådenes samlede vurdering, at ventetid på området for specialundervisning for voksne ikke udgør et stort problem.

I de tilfælde, hvor der har været ventetid, har det som oftest været på grund af problemer med holddannelse, ligesom der har været ventetid på specialrådgivningsopgaver, som købes hos andre leverandører. Det er især gruppen af borgere med behov for stemmeundervisning samt borgere med høre- og synsvanskeligheder, der har oplevet ventetid.

3.3.3. *Særligt tema*

Udviklingsrådene har i 2008 skullet have særligt fokus på kommunikationscentre og undervisningen af hjerneskadede, samt om der er sket ændringer i de eksisterende institutioners betjening og serviceydelser vedrørende specialundervisning for voksne.

I Region Hovedstaden beskriver flere kommuner, at der i uændret omfang visiteres til kommunikationscentre og undervisning af hjerneskadede. Generelt er der ikke sket ændringer i undervisningens indhold eller i de eksisterende institutioners betjening af målgruppen. Enkelte kommuner beskriver, at der er sket ændringer, idet kommunerne er gået fra abonnementsordning til visitation i de enkelte sager. Det har medført en nedgang i aktivitetsniveauet